

Dagens pensjon består!

– 4. juni klokka 06.04 kom det en SMS fra NTL, forbundet mitt, om at meklinga i tariffoppgjøret var inne i sluttfasen. Alle som var tatt ut i streik, skulle avvente situasjonen. Ei stund seinere kom ei ny melding: Det blir ingen streik – dagens tjenstepensjonsordning består! Et dramatisk tariffoppgjør der alt dreide seg om pensjon, endte med seier!

Dette skriver Gudrun Høverstad, tillitsvalgt i NTL og sentral i aksjonen Forsvar offentlig pensjon.

LES MER PÅ SIDE 2

Krev av regjeringa: Hjelp tamilene!

300 000 tamiler er innesperra i konsentrasjonsleirer i Sri Lanka, der det ikke slippes inn journalister, observatører eller hjelpeorganisasjoner. Tamilene lider!

Krev at den norske regjeringa kryper fram fra sitt stille skjul! Krev at den går i bresjen for å skape et kraftig, internasjonalt press mot regjeringa på Sri Lanka, slik at terroren stanses!

LES MER PÅ SIDE 4

Fra 1. mai-toget i Oslo 2009.

Fra demonstrasjon i Oslo 15. juni.

LEDER

Ana Taylor Lopez

Hjelp!

Det er rystende! Ikke før er hundretusenvise av tamiler i Sri Lanka drevet inn bak piggrådgerder, omringa av bevæpna soldater, så vil den norske regjeringa sende tamiler her tilbake til det landet de har flykta fra. Regjeringas begrunnelse er at krigen er over, og at tamilene nå kan være trygge.

Er krigen over? Nei! Ikke lenger krig med bomber, det er sant. Men krigen føres – med andre våpen: La de 300 000 tamilene bak piggråden sulte. La dem mangle vann. La kloakken ligge. La sårene deres råtne. La de skrekkslagne beholde sin skrekk. La barna savne mor og far. La kvinner føde i trengselen. La gamle ligge på bakken og vente på døden. La jenter bli voldtatt av soldatene. La ungdom bli bortført. La alt mulig forferdelig skje. Så dør folk i krigen likevel. Det er faktisk ei etnisk rensing som pågår.

Hadde den srilankiske regjeringa hatt reint mel i posen, hadde den sagt: Kom inn, journalister, og se hvor fint vi ordner alt, vi prøver i hvert fall. Kom inn, hjelpekorps fra hele verden, og hjelp våre innbyggere. Kom til oss, FN, og pass på at menneskene får så god behandling som vi klarer. Kom alle dere som vil hjelpe til med å få tamilene hjem igjen, slik at livet kan fortsette. Kom, kom.

Det sier de ikke. De sier: Hold dere unna, vitner og hjelpere! Tror den norske regjeringa virkelig at den srilankiske regjeringa nå plutselig vil gjøre livet godt for tamiler som har flykta fra deres regime? Når alle kan se hvor forferdelig de behandler tamiler som ikke har flykta? Det står ikke til troende.

Norske myndigheter sier at de norske tamilene kan bo i Colombo, der regjeringsvennlige singalesere fester for seieren over de tusener av tamiler som nå er døde. Kan eller vil den srilankiske regjeringa beskytte hjemsendte tamiler? Det står heller ikke til troende.

Den norske regjeringa er verdensmester i feighet. Den holder kjeft. License to kill. Tamilene i Norge ser sviket. Mange tamilske barn er veldig redde. Vi appellerer til gode mennesker, til alle slags organisasjoner, til arbeidsplasser og enkeltpersoner, til fagforeninger og klubber, til alle: Skriv til regjeringa og avisene og si at tamilske flyktninger må ha hjelp her, og ikke sendes til Sri Lanka nå!

Offentlig pensjon: SEIER!

Om morgenen 4. juni var resultatet av tariffoppgjøret i offentlig sektor klart: Dagens tjenestepensjonsordning fortsetter. Seier! Dagens bruttogaranti, som sikrer minst 66 prosent av sluttlønnen for alle som har 30 års opptjening når de er 65 år, videreføres.

Gudrun Høverstad

Dagens AFP-ordning videreføres med mulighet for gå av når du er 62 år, med rett til å gå over på tjenestepensjon ved 65 år hvis du har 30 års opptjening. Det blir begrensninger i hvor mye man kan tjene før pensjonen avkortes – som i dag.

Altså ble offentlig ansattes kamp mot pensjonsreformen kronet med seier på de aller viktigste områdene.

Et dårlig alternativ

Det er nytt: Det åpnes for en alternativ tidligpensjonsordning, i tråd med reglene for ny folketrygd. Gitt at du har nok opptjening, kan du velge å ta ut folketrygd før du er 67 år og jobbe ved siden av uten avkortning. Men da kan du ikke ta ut AFP.

Benytter du deg av denne ordninga, vil alderspensjonen din bli lavere resten av livet, enn om du står i jobb til du er 67 år. Jeg kan ikke skjønne at noen vil tjene på denne ordninga. Den eneste grunnen til at den kommer, er vel for å gi en lillefinger til pensjonsreformen, at det innføres en ordning som likner på det regjeringa vil ha.

Skjerming

Alle som har 15 år eller mindre igjen til de blir 67 år per 1. januar 2011, skjermes for de to viktigste innsparingene i pensjonsreformen: levealdersjustering og indeksering. Sagt på en annen måte: *alle som har mer enn 15 år igjen* til de blir 67, blir ramma av disse innsparingene.

Levealdersjustering

er veldig urettferdig. Ordninga ble vedtatt av Stortinget i 2005 som en del av pensjonsforliket. Den innebærer grovt sagt at hvis/når levealderen øker gjennomsnittlig i ditt årskull, må du jobbe lenger for ikke å få redusert pensjonen. Dette beregnes statistisk – du får ikke noen garanti for at du faktisk kommer til å leve så lenge ...

Indeksering eller underregulering

er også dårlig. Det er også en del av pensjonsforliket og innebærer at pensjonene ikke øker like mye som lønnsveksten. De skal følge lønnsveksten minus 0,75 prosent (hvis lønna øker med 3 prosent, øker pensjonen bare med 2,25 prosent). Over tid vil dette gjøre at pensjonistene taper ganske mye i forhold til dem som er i jobb.

Omkamp

Det at levealdersjustering og indeksering innføres, er en del av pensjonsforliket som det etter mitt syn var vanskelig å komme utenom ved tariffoppgjøret. Men det er absolutt nødvendig å reise diskusjonen om pensjonsreformen igjen – den er svært usosial!

Seieren i offentlig sektor gjør det lettere å reise denne diskusjonen. Dessuten bør det være grunnlag for omkamp om AFP-ordninga i privat sektor, i og med at offentlig sektor klarte å beholde den gamle, solidariske ordninga.

Gudrun Høverstad er tillitsvalgt i NTL. Hun er aktiv i aksjonen Forsvar offentlig pensjon og medlem av Rødts faglige utvalg.

Hva med de lavtlønte?

Det blir hevda at de lavtlønte ville tjent på den ordninga regjeringa ville innføre (såkalt påslagsmodell) – det er feil. Bruttoordninga er bedre. Den garanterer 66 prosent av sluttlønn, det vil for de fleste gi mer enn 66 prosent av gjennomsnittet av alle år.

Det er en del som faller helt utfor tjenestepensjonssystemet, særlig i kommunesektoren, for eksempel fordi de jobber i for små stillinger. Kravet er nemlig at du må jobbe minimum 14 timer i uka eller i ca 35 prosent stilling for å bli omfatta av tjenestepensjonen.

Men dette problemet må løses på andre måter enn gjennom å lage hele systemet dårligere. Det handler for eksempel om rett til å slå sammen stillingsbrøker man har hos ulike offentlige arbeidsgivere, og ikke minst rett til hele stillinger dersom en ønsker det.

Seier for grunnplansaktivismen

Det har vært stor aktivitet på grunnplanet i fag-

bevegelsen ved dette oppgjøret. Det har vært medlemsmøter over hele landet, ofte på tvers av organisasjonene – sjelden har det vært så stort engasjement! Forhandlingsledelsene viste at folk sto klare og var mer enn villige til å streike.

En svært viktig forutsetning for seieren har også vært at organisasjonene sto samla om kravene og klarte å bevare enheten underveis. Offentlig sektor er sammensatt, noe av det viktigste framover må være å styrke enheten på tvers.

Hvor varig er denne seieren? Det kommer helt sikkert flere runder for å endre pensjonsordningene. Omkampen starta i og for seg umiddelbart om morgenen 4. juni. Men akkurat nå er det tid for å feire en viktig seier!

Forsvar Offentlig Pensjon (www.forsvarpensjon.no) skal ha en grundig oppsummering av resultatet av oppgjøret. En viktig sak må være å kreve at partiene respekterer resultatet av oppgjøret.

Oldemora til Siv

Høsten 1934 holdt fabrikkinspektør Betzy Kjelsberg et foredrag i NRK med tittelen «Kvinnens kamp for likestilling». Dette avslutta hun slik:

«Nu mere enn før er det påkrevet at kvinnene – mødrene – forstår at det er fare for de unge kvinners fremtid hvis *reaksjonen* skal få bre sig.»

Foto av Siv Jensen: Frp/Bård Gudim

– Det er olje der muslimene bor ...

Det er mer styrke i en tilbaketog kamp, enn i det å oppnå et norsk statsborgerskap. Jeg mener det krever mot, strev, hardt arbeid og forsakelse å være flyktning og å starte et nytt liv et nytt sted. Så hvorfor tror de fleste at en kvinne med hijab, sannsynligvis er en undertrykt kvinne?

Meena Adampur

Hvorfor tar de ikke som automatisk utgangspunkt at hun er et sterkt menneske med egen, fri vilje? Hva vet de om henne? I samfunnet vårt er det et sterkt press for ikke å gå med

hijab. Regn med at den som bruker det, har tenkt seg om.

Hva har en arbeidsgiver med å spørre om du er kristen, muslim, ateist eller hindu? Han har virkelig ikke noe med det, ikke sant? Bare hvis han tror du er muslim?

Alle over en kam

Hvis du stiller opp to tusen millioner kristne mennesker på rad og rekke, og teller opp alle mordere og andre livsfarlige, hvor mange blir det? Fem promille? Bør resten av verden sette alt inn på å bekjempe kristne og kristendom, spre kristen frykt og lage bekymrede tv-«debatter» og avisforsider hver dag i sju år, på grunn av de promillene?

Hvis du stiller alle muslimer på ei rekke, for eksempel ett tusen fem hundre millioner, og teller opp de samme? Tre promille? Det settes gigantiske ressurser inn på å bekjempe islam, det reine korstog, og det skapes frykt. De skyter ikke bare spurver med kanoner, de skyter mygg med meteoritter. Dette handler ikke om muslimer som mennesker. Det handler om olje.

Lojal befolkning

For å forstå «hijabdebatten» og den sterke mistenkeliggjøringa av muslimer, må man forstå geopolitikk. En gang i tida reiste kolonimaktene til Afrika og hentet arbeidskraft og røvet til seg kontinentets ressurser. Afrikanere måtte derfor gjøres umenneskelige, slik at befolkningene i Europa skulle godta og støtte plyndringa som egne myndigheter og overklasser dreiv med, og ikke gjøre opprør mot den: «Afrikanere er underutvikla. De kan ikke

styre seg sjøl.»

Så vendte kolonimaktene seg østover, blant annet til India og Kina, for å rane til seg råvarer. Igjen «måtte» hvite mann ta makt over dem som ikke evna å styre seg sjøl. Med tilhørende hjernevask av europeiske befolkninger.

I moderne tid handler det om kampen om olja. Og den samme retorikken brukes i dag, som under plyndringa av Afrika og Asia. Folk skal hjernevaskes med at USA og Norge er i Afghanistan (med en «tilstedeværelse») fordi afghanerne ikke kan styre seg sjøl, de er underutvikla som trenger hjelp og får med dette hjelp.

Dette «nærværet» består som kjent av invasjon og okkupasjon, av bomber og andre krigshandlinger. USA og Norge har gått til krig. Grunn: Olje. Hele Kaukasusområdet er et konfliktområde mellom stormakter i kampen om olja.

Olje hos muslimene

Stort sett er det slik at de oljeområdene i verden som USA vil ha tak i, er befolka av muslimer. Derfor må muslimer gjøres til fiende nummer én. I kjent stil.

Befolkningene i Europa oppdras til å bli uvitende, fordomsfulle, nedlatende og rasister ... Dette legger grunnlaget for verving av stemmer til rasistiske partier. Slik hindres motstand mot eget lands imperialistiske angrep. Folk forstår så godt. Makta i ditt eget land er dessverre bare nødt ...

For to år sia sa jeg: Bare vent – om to år er USA i Pakistan.

Det var lett å se det. Du får det monsteret du ønsker. Taliban er et produkt av USA. Det har Taliban-motstandere sagt sia 1970-tallet. Hvorfor veit ikke folk dette? Så nå bomber USA landsbyer i Pakistan. Igjen den samme retorikken: De har ikke gjort det rette.

Demper med dialog

Audun Lysbakken (SV) har uttalt til media at «vi» har så god dialog med Islamsk råd i Norge, og at det derfor ikke er her som i andre land, med konfrontasjoner og ubehageligheter. Han sier ikke at høyre-reaksjonære krefter dunderer fram i Europa, og at det er problemet. Han sier indirekte at muslimer av naturen er rå og voldelige, men at den norske regjeringa demper dette med dialog.

Tilbake til hijab

Det er sjølsagt mange ulike grunner til at kvinner vil bruke hijab. Folk er forskjellige. Hijab betyr språklig «sømmelig». De skrevne, og ikke minst de uskrevne reglene for god oppførsel, er mange og ulike. I USA skal du være mer påkledd på et badested enn hva som er greit i Norge. Noen steder i verden er det ikke god oppførsel for kvinner å svømme sammen med menn. Før var det atskilte utebad for kvinner og menn i Oslo. Reglene forandrer seg stadig. Det finnes ikke ett svar for alle i verden. Respekter menneskets eget valg!

Meena Adampur er student. Hun står på femteplass på Rødt Oslos stortingsliste.

Raud valkampinnsamling

– Har du fått pengar tilbake på skatten eller meir feriepengar enn du rekna med? No har du sjansen til å gi ein skjerv til Raudt si valkampinnsamling, seier Magnhild Nilsen, økonomiansvarleg i Raudt.

Målsettinga for årets valkamp er 300 000 kroner. Av desse skal halvparten først tilbake til fylket dei kom frå, slik at alle ledd i partiet har pengar å drive valkamp for.

– Korleis står det til med innsamlinga, under hundre dagar for valet?

– Til no er det samla inn ca. 160 000 kroner. Så for å få til valkampen me har planlagt, er det på tide at folk tømmer lommene, seier Magnhild med eit smil.

– Aktivistane og sympatisørane er viktige, men utan pengar blir det ingen valkamp.

– Har du ei ekstra oppmoding?

– Det er enkelt å gi ei gåve, og det er lett å utfordre ein venn. Du kan

bruke nettbank, då betaler du til konto 7878 05 75416 og merkjer «valkampinnsamling». Du kan også betale via *delta-ker.no/roedt*. Det trengst inga registrering, men du må ha eit kort for handa, enten Visa, MasterCard eller BankAxess.

Kanskje har du 200 kroner, eller kanskje har du 2000. Både store og små summer er viktige bidrag!

For ein rasismefri valkamp

I slutten av mai vart det kjend at fylkevalstyret i Buskerud har godkjend vallista til den nazistiske organisasjonen Vigrid. Dermed kan norske nazistar for første gong sidan andre verdenskrig lovleg stille til val i Noreg.

Raudt meiner straffelova § 135a må brukast for å hindre nazistane i å bruke valkampen til å spre hat og hets.

– Dersom Vigrid får stille til val, er paragrafen i realiteten død. Og Noreg vil dermed ha brote den FN-konvensjonen som var årsak til at vi fekk § 135a. Det bør være ein tankevekkjar at mange europeiske land har eksplisitt forbod mot nazistisk organisering, medan norske nazistar no har fått klarsignal til å stille til val,

seier førstekandidaten til Raudt i Oslo, Erling Folkvord.

I mai i fjor vart mangeårig Vigrid-leiar Tore Wilhelm Tvedt dømd for rasisme i Høgsterett, etter at han uttalte: «Vi ønsker å ta makten i samfunnet, renske ut jødene og sende innvandrerne ut av landet. Jødene er hovedfienden, de har drept vårt folk, de er ondskapsfulle mordere. De er ikke mennesker, de er parasitter som skal renskes ut.»

– Nazismen er ein kriminell og menneskefiendtleg ideologi. Det bør ikkje vere rom for slikt i ein norsk valkamp. No gjeld det å samle alle gode krefter for å hindre nazistane i å skaffe seg ein ny slik plattform. Vi treng ei brei mobilisering for ein rasismefri valkamp, seier Folkvord.

ABONNER PÅ RØDT NYTT!

Rødt nytt er ei gratis avis som kjem ut 10 gonger i året. Send namn og adresse til raudt@raudt.no.

Tamilene trenger et eget land

Rødt og Rød Ungdom har alltid sagt at Norge og verdenssamfunnet må anerkjenne tamiler som nasjon med rett til selvbestemmelse. Dette er grunnleggende for å løse den langvarige konflikten.

Arbeidsutvalget i Rødt

Selvbestemmelse

Det er befolkninga i Sri Lanka som skal bestemme hvordan øya skal styres. Den folkerettslige statusen må avgjøres gjennom likeverdige forhandlinger – om det skal være én stat eller to stater, slik det var før kolonitida, eller mellomløsninger à la føderasjon eller konføderasjon. Både den singalesiske og den tamilske befolkninga har rett til nasjonal selvbestemmelse, som også innbefatter at tamilene skal ha sitt hjemland, Tamil Eelam. Nasjonenes rett til selvbestemmelse er et prinsipp som gjelder for alle. Ingen nasjon har rett til å undertrykke eller til å ødelegge en annen nasjon.

Norges ansvar

I dagens kritiske situasjon har Norge et helt spesielt ansvar, fordi Norge påtok seg en viktig og positiv meglerrolle i prosessen som førte fram til våpenhvileavtalen i februar 2002. Derfor vil den norske stemmen bli hørt og lagt merke til, dersom regjeringa vår er villig til å snakke tydelig både i FN og i verdenssamfunnet for øvrig. Rødt vil arbeide for at Norge reiser spørsmålet om selvbestemmelse for tamilene i internasjonale fora og direkte overfor regjeringa på Sri Lanka, og at det legges et press for å få en politisk, rettferdig løsning på konflikten.

Colombo må presses

I dag er den norske regjeringas taushet en del av problemet. Fredsprosessen ble knust ved at regjeringa i Colombo ikke ønska noen fredelig løsning gjennom politiske forhandlinger. De vil tvinge fram ei endelig løsning gjennom krig og statterror – en terror som i dag ikke bare rammer dem som de mistenker å ha hatt kontakt med LTTE, men store deler av sivilbefolkninga. Det er tvingende nødvendig å vise Colombo at de ikke kan vinne fram med denne politikken. Rødt vil jobbe for at Norge forlater den «nøytralitetslinja» de hevder å ha ført, og sier klart fra at det er regjeringa i Colombo som må endre sin politikk.

FN må inn i leirene

Rødt krever også at Norge skal presse på for at FN eller internasjonale humanitære organisasjoner overtar kontrollen med interneringsleirene, og at sivilbefolkninga skal ha rett til selv å bestemme hvor de skal være. FN-observatører må sendes til leirene og de tidligere krigsområdene. Helsepersonell, medisinsk utstyr og annen nødhjelp må bli stilt til rådighet. Ett eller flere norske feltsykehus i de tamilske områdene kan bli synlige bevis på at Jens Stoltenberg ikke helt har glemt de løftene han ga til tamilene før valget i 2005.

Videre krever Rødt at journalister får komme inn i de tamilske områdene slik at de på

Fra en demonstrasjon i Oslo 15. juni 2009

fritt grunnlag kan fortelle hva som skjer.

Krigsforbrytelser

Rødt mener også at de langvarige statlige overgrepene mot tamilene, med den intensive terrorkrigen vi nå har sett, gjør at regjeringa i Colombo må stilles ansvarlig for krigsforbrytelser og forbrytelser mot menneskeheten i videre forstand. Også tiltale i forhold til folkemordkonvensjonen må vurderes. Den internasjonale juristkommisjonen sa allerede i 1983 at de singalesiske drapene og terrorer mot tamiler i juli det året «var det samme som folkemord». Nå – 26 år seinere – med det som nå har skjedd og skjer, er det på tide at Norge gjør en innsats og setter det langvarige og planlagte folkemordet mot tamilene på FNs og verdenssamfunnets dagsorden. FN-konvensjonen mot folkemord fastslår at en rekke handlinger er folkemord når de begås «i den hensikt å

ødelegge helt, eller delvis, en nasjonal, etnisk, rasemessig eller religiøs gruppe som sådan». Singalesiske regjeringer har med overlegg begått mange av de handlingene som er nevnt i konvensjonen, men FN har aldri anerkjent at tamilene har rettigheter etter denne konvensjonen.

Øremerk bistanden

Når det gjelder den norske bistanden til Sri Lanka, mener Rødt at Norge i den aktuelle situasjonen skal øremerke bistanden til de tamilske områdene, slik at den disponeres enten av hjelpeorganisasjonene eller de tamilske organisasjonene som er uavhengige av regjeringa i Colombo. Hvis Colombo nekter dette, skal Norge holde tilbake bistand og i stedet stille den til disposisjon for uavhengige internasjonale hjelpeorganisasjoner som jobber i områdene, eller uavhengige tamilske organisasjoner i eksil.

Rødt vil som parti delta i arbeidet med den internasjonale boikottaksjonen av regimet på Sri Lanka, i samarbeid med tamilske organisasjoner her til lands.

Solidaritetsarbeid

Rødt vil arbeide for at kommunestyre og fylkesting fremmer resolusjoner og forslag om solidaritetstiltak i tråd med det som er markert her. Vi vil også arbeide for at fagforeninger og andre interesseorganisasjoner deltar i et slikt støttearbeid.

Når vi kommer inn på Stortinget, vil vi også bruke denne arenaen til å fremme denne politikken. Vi vil arbeide for et breiest mulig solidaritetsarbeid i samklang med den brede sympatien som våre tamilske landsmenn nyter, og fremme forslag om at det organiseres ei tamilgruppe på Stortinget etter valget, med representanter fra så mange partier som mulig. I solidaritetsarbeidet med den tamilske befolkninga vil

Rødt legge vekt på å samarbeide nært med de tamilske organisasjonene som er uavhengige av regimet i Colombo, og vi vil bidra til at det kan utvikles fora hvor tamiler og andre nordmenn kan jobbe sammen i solidaritetsarbeidet.

Oslo, 12. juni 2009

Oppfordring fra Erling Folkvord

Noen av de som var unger under den tyske okkupasjonen i 1940–45, veit hva det betyr å ha en onkel, ei tante eller en nabo i fangeleir. Slik som på Falstad eller interneringsleiren for lærere i Kirkenes. Foreldrene mine var naboer til Falstadleiren og fortalte om slektninger som kom reisende for å finne ut hva som skjedde. Tusener tamiler i Norge har ikke en gang den muligheta.

Jeg oppfordrer ordførere, rådmenn, rektorer og lærere til å ta snakke med tamilske barn og ungdommer, foreldrene deres og tamilske organisasjonsledere, for deretter å samarbeide om å lage høvelige støttetiltak som varer så lenge det trengs. Viss mange av oss som ikke er tamiler, viser at vi bryr oss, kan det gjøre en forferdelig situasjon litt bedre for tamiler i Norge.

Og for all del: Tamilske flyktninger må ikke sendes til Sri Lanka nå!

– Vi trenger grønne arbeidsplasser

– Det viktigste klimatiltaket vi kan ta i dag, er å slutte å brenne opp olja, sier Elin Volder Rutle, miljøpolitisk talsperson og andre kandidat for Rødt i Oslo.

Rødt nytt

Volder Rutle mener at miljøproblemene ikke kan løses under kapitalismen.

– Det er likevel mye vi kan gjøre for å kutte klimagassutslippene nå. Oljesektoren er Norges største forurensere og må bygges ned. I stedet må vi skape grønne arbeidsplasser.

Mange av disse må komme innenfor fornybar energi.

– I følge Statistisk sentralbyrå skal det investeres 137 milliarder kroner i olje- og gasssektoren bare i år. Disse pengene må heller flyttes i miljøvennlig retning. Det er stort potensial i vindkraft til havs, og vi kan bruke solenergi til å varme opp boliger og næringsbygg. En slik utbygging vil

skape mange nye arbeidsplasser, forteller Volder Rutle

I dag går svært mye av person- og godstransporten på fossilt brennstoff.

– Her trengs det en kjempeinnsats for å få folk til å reise mer miljøvennlig. Steg ett er å sette i gang bygging av hurtigtog. Videre må vi gjøre det mulig å bruke elbil i distriktene.

Det siste Volder Rutle vil si noe om er industrien.

– Norsk industri er blant verdens reineste, men den forurensere likevel for mye. Det mangler politisk vilje for å satse på tiltak som reduserer utslippene. Vi trenger fortsatt industriarbeidsplasser i Norge, avslutter hun.

Elin Volder Rutle

Alle kandidatfoto på dette oppslaget: Ingar Haug Steinholt

Minne frå ei minnebok

Nå og da så mins jæ gamle dar
da jæ levde trygt hos mor og far:
Landet skulle byggjäs,
samfunnet sku tryggäs,
framtida lå lysandes og klar.

Midt på femtitalet var jæ 10,
og jæ visste: Framtida er mi!
Daane var lange;
åra var så mange
te jæ skulle nå mi pensjonstid.

Ette levde vi frå hand te munn,
mat på fat, jæ voks mæ sterk og sunn.
Men vi levde alle
midt i krigen kalde;
ofte ferdäs jæ på utrygg grunn.

Kappa land og hoppa paradís,
skreiv i minnebøker, spella «gris»,
skaut med pil og bøga,
klauv så høgt jæ våga;
barndommen var løklig på et vis.

Jenter, guttär leika ominann,
og jæ hadde kjærestär, min sann!
Kyssa litt i skauen;
tankär, brått om dauden;
godhet, vondskap, angst i samma brann.

Løsten var jæ nok på liv og spell,
alt jæ ville, skulle jæ få tel
og erobre verda:
Løkke te på ferda!
Men jæ blei en vanlig slitär lell.

Drømte mye gjorde jæ som gutt.
Nå ser verda heller nøktern ut.
Virkligheta henta
mæ når minst jæ venta
at ei fager framtid sku ta slutt.

Pensjonsaldern har jæ nesten nådd
utta at døm helt har fått mæ flådd.
Men døm vil ferandre
vegen vi ska vandre:
Ette høstär vi som vi har sådd!

Bittersøt var barndomstida mi.
Kanskje var jæ framsynt, kan en si,
da jæ skreiv et minne
te ei god venninne:

Når du blir gammel, og
ingen vil ha dæ, så
sett dæ på taket, la
kråka ta dæ!

Øyvind Bremer Karlsen
Laga etter melodien til den svenske
folkemelodien *Lille vackre Anna*.

Informasjon til SSB

Statistisk sentralbyrå (SSB) sier at folk velger mellom arbeid og uføretrygd. Det er feil. Som folkeopplysning til SSB har jeg laga denne lista:

Etter ett års sjukmelding, kommer ett års rehabilitering, så opp til tre års attføring, kanskje du klarer deg bra ei stund i jobb, men det blir nye sjukmeldinger, og til slutt er sjukmeldingsperioden over, nå søker du kanskje midlertidig uføretrygd, du får selvfølgelig avslag, ny runde med rehabilitering/attføring: du søker igjen uføretrygd, kanskje har du klart en 50 prosent jobb, igjen søker du midlertidig uføretrygd, denne gangen får du kanskje innvilga søknaden etter mange overprøvinger og utredninger, du får uføretrygd, men den er midlertidig, hvis du er heldig for tre år av gangen, du må søke på nytt hvert tredje år. Til slutt får du kanskje permanent uføretrygd, når alt er prøvd. Hvem vil frivillig være med på en sånn prosess?

Det er ikke frivillig å bli sjuk, det er ikke frivillig å miste jobben pga sjukdom. Arbeidsgiverne er flinke til å presse folk over på uføretrygd hvis det er lønnsomt for bedriften. Det er i alle fall det jeg har opplevd.

Ingen jeg snakker med, ønsker uføretrygd i utgangspunktet. Men når du blir sjuk og blir pressa ut av det vanlige arbeidsmarkedet, er veien til permanent uføretrygd lang.

I tillegg er det å ikke jobbe svært stigmatiserende, og mange savner det nettverket som en jobb gir. Hadde de vært friske, hadde de jobba!

Hilsen en som ikke har valgt

Rød krisepolitikk

I disse krietider må vi rette søkelyset mot tre forhold:

- Hvordan sikre at så få som mulig blir rammet.
- Hvordan hindre at de som blir rammet, får økonomiske og sosiale problemer.
- Hvordan innrette politikken slik at omlegging av produksjon og økonomi kan peke framover mot en annen og bedre verden, ikke minst når det gjelder klimautfordringen.

Torstein Dahle

Verden er ennå ikke på vei ut av krisa. Arbeidsløsheten vokser, og mennesker kastes ut i fattigdom. Tusenvis av milliarder dollar er blitt pumpet inn i den internasjonale finanskapitalen. Men krisa ruller videre i den produktive delen av verdensøkonomien. Industriproduksjonen i EU er redusert med rundt 20 prosent på ett år. Det største smellet i USA kom 1. juni, da General Motors gikk konkurs.

Arbeidsløsheten vokser

Norge er blitt mindre rammet fordi vi har en større offentlig sektor, og fordi det fortsatt er et ekstremt høyt nivå på klimafiendtlige investeringer i

oljesektoren. Men arbeidsløsheten vokser raskt. Ved slutten av mai var 118 000 registrert som helt eller delvis arbeidsløse eller på ordinære tiltak.

Nav klarer ikke å gjøre en god nok jobb for de arbeidsløse. Og dagpengesatsene er for lave. Folk trenger ikke mindre penger når de blir arbeidsløse. Under sykdom mottar vi full lønn. Det burde også arbeidsløse gjøre.

Kommunene sultefores

Regjeringens pakker på hundrevis av milliarder har først og fremst rettet seg mot finanssektoren. Lite går til kommunene, der mange faktisk foretar kutt bl.a. på skolesektoren. Rødt krever at kommunene

burde få minst 20 milliarder ekstra, og at dette ikke bare burde gå til investeringer og vedlikehold, men også burde gi rom for økt driftsinnsats i skole og pleie og omsorg.

Industrikraft

Lite går til tiltak rettet direkte mot bedrifter i vanskeligheter, bl.a. under henvisning til EØS-avtalen. Det blir stadig flere eksempler på at framtidens virksomhet går dukken. En stor sektor som nå står med ryggen mot veggen, er de kraftintensive bedriftene som er hjørnesteiner i en rekke lokalsamfunn. Streiken 3. juni var en protest mot brutte løfter om et industrikraftregime som kan sikre akseptable kraftpriser til disse bedriftene.

Torstein Dahle er Rødts førstekandidat i Hordaland

Snuoperasjon

Rødt mener at det må gjennomføres en storstilt snuoperasjon, der Norge skal kaste så mye som mulig av kompetanse og produksjonsevne inn i klimavennlig produksjon, i enøk-satsing, fangst av klimagasser, redusert transportbehov, satsing på fossilfri energi. På mange av de arbeidsplassene som nå ryker, er det viktig kompetanse som kan brukes i en slik offensiv. Også mye av den kompetansen som nå brukes på petroleumsrettet

virksomhet, kan nyttiggjøres i en slik klimapolitisk storsatsing. Norge må la oljen ligge og erstatte oljerettet virksomhet med arbeidsplasser rettet inn mot klimautfordringen.

Til sjuende og sist blir det et spørsmål om å kvitte seg med kapitalismen og dens veksttvang. Men allerede nå må det skapes en bevegelse som kan løfte oss ut av krisa og over mot et klimavennlig produksjonsliv. Kanskje er det hele menneskehetens framtid som står på spill.

Oljetåka i nord

– Er ikke olje- og gassutvinninga nødvendig for å skape nye arbeidsplasser, særlig i Nord-Norge? Fiskeriene sysselsetter jo færre og færre, og fraflyttinga er vel et stort problem? Rødt nytt spør Jens Ingvald Olsen, Rødt sin førstekandidat i Troms.

Jorun Gulbrandsen

Han svarer engasjert: – Norge må så raskt som mulig komme seg ut av oljetåka, – før det er for seint! De helt sentrale poengene med oljeindustriens satsing er både det nasjonale og det internasjonale miljøansvaret Norge har. Det er også slik at Norge framstår mer og mer som en monoøkonomi. En stadig større del av investeringene samt forsknings- og utviklingsressursene i Norge brukes på olje- og gassområ-

Foto: Swinsto101 / Wikipedia Commons

det. Økonomien i Norge er mer og mer avhengig av en fortsatt økning i denne virksomheten.

Hardere konkurranse

– Rekruttering til den evigvarende fiskerinæringa i nord blir også mye vanskeligere i konkurranse med den (på

kort sikt) mer lukrative petrobransjen, og knapt noen annen virksomhet vil være lønnsom sammenlikna med det som har med olja å gjøre. Vi ser også at petrobransjen blir inflasjonsdrivende lokalt. I Hammerfest har alle priser gått rett til vær.

Stortinget for Goliat

– Er ikke alle «miljøpartiene», SV, Rødt og Venstre mot olje- og gassindustrien i nord?

– SV snakker sterkt mot oljeutvinning i Lofoten og Vesterålen, og det er bra. Men de unngår å snakke om Goliat. Førstekandidaten til SV i Finnmark er mot Goliat, men det betyr jo ikke noe. SV sentralt tok ingen dissens i regjeringa på saka. Goliat er jo den virkelige brekkstanga for oljevirksomheta i nord, her har man jo alt funnet olje og har fått klarsignal til å starte utvinninga! Heldigvis endte Venstre og KrF opp med å si nei.

Knefall

– Blir det ikke mange nye arbeidsplasser?

– Nei! Goliat er et eneste stort svik fra AP- og LO-ledelsen. De stilte et absolutt ultimatum for å kunne gå inn for oljeboring og utvin-

ning, og det var at det skapes arbeidsplasser ved å ildandføre olja. Men det kravet har de forlatt. Nå blir all produksjon ute på en plattform.

Først var kravet at plattformen skulle bygges av betong og i Finnmark. Nå skal den bygges på et koreansk konsept, Sevan, og med stor sannsynlighet i Korea. Den blir i alle alle fall ikke bygd i Finnmark ...

Goliatprosjektet er det store politiske knefallet for oljeindustrien. Det blir noen få titalls kontorarbeidsplasser i Hammerfest og på helikopterbasen der.

Miljøforræderi

– Goliat skal vel elektrifiseres, er ikke det bra?

– Det trengs mye kraft til plattformen, både i klargjøringsfasen og i enda større grad under drifta. Men det er ikke kapasitet til å produsere denne krafta i Finnmark. I flere år må de bruke gassturbin uten CO₂-rensing ombord på plattformen. Nå har Statnett satt igang planlegging av ei 37 mil lang 420 kv kraftlinje fra Balsfjord til Hammerfest. Den vil koste fra tre til fem milliarder kroner. Dette er en av de største kraftgatene som finnes, – rett gjennom de viktigste reinbeiteområdene, sier Olsen. Den blir ekstremt synlig i landskapet og vil berøre et enormt stort areal. Statnett skal ha dekket kostnadene sine ved å bygge. Og folk må betale. Folk

Heller fisk enn olje.

som allerede betaler mye fordi det er en veldig lang vinterseong.

Men det er etter mi mening et større paradoks enn som så: – Vi skal altså bruke enormt mye miljøvennlig vannkraftenergi for å drive en stor produksjon av skitten petroenergi. Denne skal så sendes fra Finnmark for å brennes som fossil energi et annet sted på jorda! Jeg vil kalle det et miljøforræderi.

Trussel mot fisk og fiske

– Hva skjer med fiskeriet?

– Rundt plattformene blir det stengt av et stort område av sikkerhetsgrunner. Ingen fiskebåter kan komme innfor. Sokkelen fra Lofoten til Finnmark er smal, noe som betyr arealkonflikt mellom olje og fisk. Hele området rundt Goliat er et viktig fiskeriområde. Samtidig er dette også et

av de mest værharde områdene på norsk territorium. Ei oljeutbygging vil være en alvorlig trussel mot fiskeriene i Troms og Finnmark.

Forventa ulykker gir arbeid

– Men beredskapsplanene er vel positive?

– Jo, og dette er nå det eneste som er igjen som positivt argument fra tilhengers side. Men er det ikke litt av et paradoks at det man har igjen av arbeidsplasser, er katastrofeberedskap for det som skal bli den nye gullalderen i nord. Det hadde kanskje vært bedre å glede seg over mer bærekraftige arbeidsplasser enn bare de som er knytta til forventa ulykker ... sier en noe sarkastisk Jens Ingvald Olsen, som for øvrig er fra nærområdet til Goliat – Kjøllefjord i Finnmark.

Pris til solidaritet i Tromsø

3. juni mottok Støttegruppa for MUFere i Tromsø og ordfører Arild Hausberg Annette Thommessens Minnepris for 2009 av NOAS, for deres arbeid med MUF-saken. Jens Ingvald Olsen og Arild Hausberg mottok prisen.

Hovedpersonene, Hawre Mohammed Ali (t.v) og Bilal Gahni og Jens Ingvald Olsen feirer seieren. Foto: Eli Berg

Rødt nytt

Kurderne som hadde fått betegnelsen MUF (midlertidig opphold uten rett til familiegjenforening), og som hadde fått opphold på humanitært grunnlag av Utlendingsdirektoratet i 2005, fikk utover høsten 2007 trukket vedtakene tilbake. Nå skulle ikke lenger «tilknytning til riket» gjelde.

Dette gjaldt 200 kurdere som kom til Norge som flyktninger fra Saddam Husseins Irak i 1998/99.

Fikk ikke arbeide

Rødt Tromsø ble kontakta av Hawre Mohammed Ali i slutten av november 2007. Han var svært fortvilt. Etter nesten ti år i Norge hadde han kommet godt i gang som skredder. Helt uventa hadde han blitt frattatt oppholdstillatelsen og måtte stenge skredderverkstedet. Hawre fikk etter kort tid midlertidig arbeidstillatelse slik at han kunne gjenåpne «Tromsø-skredderen» mens

Utlendingsnemda, UNE, behandla anken. Bilal Gahni, som jobba som buss-sjåfør i Tromsbuss, var kommet i samme situasjon. Bilal fikk i tillegg ikke lov å arbeide lenger.

Støttearbeid

Jens Ingvald Olsen sier: – Vi måtte bare gjøre noe! Vi laga et politisk opprop: «La bussjåføren og skredderen bli», som gruppelederne i kommunestyret og ordføreren ble bedt om å undertegne. Alle unntatt Frp og Høyre skreiv under.

I januar 2008 ble det danna en støttekomite. Fagforbundet, hvor Bilal var organisert, engasjerte seg sterkt, også sentralt. Det ble samla inn underskrifter og penger, holdt møter og demonstrasjoner. Formannskapet bevilga økonomisk støtte for livsopphold til Bilal. Ordfører og varaordfører jobba mot de sentrale myndighetene. Likevel fikk Hawre like før jul 2008 beskjed om at UNE hadde gitt ham endelig avslag. Han mista dermed også

arbeidstillatelsen og måtte stenge «Tromsø-skredderen».

Mediestøtte

Etter initiativ fra støttegruppa i Tromsø ble det 9. februar i år arrangert en stor konferanse i Oslo om utlendingsloven og MUF-forskriften. Norges fremste jurister på området, med Arild Humlen i spissen, deltok. Dette ble det nasjonale gjennombruddet i kampen. Mediene støtta støttegruppas krav. 18. mars kom seieren. De MUFerne som hadde fått opphold i 2005 og 2006, skulle likevel ikke bli fratatt opphold i Norge.

Solidaritetsby

Bilal kan nå igjen kjøre buss i byen, og Hawre kan på nytt åpne butikken og verkstedet sitt i Storgata. Jens Ingvald Olsen sier: – Solidaritetsbyen Tromsø har vist seg fra si aller beste side i denne saka.

Ungdom stemmer Rødt

Rødt ville være inne med sju representanter på Stortinget dersom studentene fikk bestemme. En undersøkelse Sentio har gjort for Universitas, viser at Rødt sammen med SV og Arbeiderpartiet ville fått et flertall på 51,4 prosent blant studentene. Rødt fikk 4,5 prosent.

– Rødt skiller seg ut fra de andre partiene, blant annet med en offensiv politikk for klima og miljø. Vi er eneste parti som går inn for drastiske kutt av klimagassutslipp, og vi vil la olja i Nord-Norge ligge. Dette kan være grunner til at studenter stemmer Rødt, sier partileder og stortingskandidat i Hordaland, Torstein Dahle.

Også tall fra skolevalgene viser at Rødt er et populært parti blant unge velgere. I 2007 fikk Rødt 6,6 prosent av stemmene i skolevalget, mot 1,9 prosent i kommunevalget det samme året. *Rødt Nytt* har spurt en elev og en student om hvorfor de tror Rødt er mer populær blant unge velgere.

Torkel Nohr Fjørtoft (17), elev ved Kongsbakken videregående skole:

«Jeg tror mange elever stemmer Rødt fordi Rødt er det eneste partiet i Norge som fronter de viktige sakene for ungdom, som for eksempel lovfestet rett til lærlingplasser, kommunale fritidsklubber og kamp mot nasjonale prøver. Rødt er et parti som alltid står på ungdommers side i alle saker fra pensjon til plombering av mopeder. Alle ungdommer som bryr seg om sin egen samtid og framtid, burde stemme Rødt.»

Minda Holm (20), student på Blindern: «Uten å gå inn i dybdeanalyse vil jeg tro at de 4,5 prosentpoengene som Rødt får i Sentios undersøkelse, primært er knyttet til velgersegmentets sosiale tilhørighet. Dersom partiet hadde hatt en mer offensiv utdan-

ningspolitisk profil og satset mer på å nå ut til studentene, ville nok Rødts oppslutning vært betraktelig høyere på meningsmålingene. For meg virker det mer plausibelt å knytte resultatet an til Rødts støtte fra unge velgere og velgere med høyere utdanning. Mange studenter identifiserer seg nok samtidig, mer enn resten av befolkningen, med partiene til venstre for Arbeiderpartiet. Igen tror jeg at dette primært skyldes en mer generell venstreorientert ideologi enn Rødts politiske program og profileringen av dem. Muligens skyldes den noe lavere støtten til Arbeiderpartiet at studentene ofte har en klarere venstreliggende verdiorientering i politikken, i tillegg til den økonomiske. Dersom Rødt hadde satset sterkere på studentene, både i program og profilering, tror jeg nok støtten til partiet kunne vært betraktelig høyere enn de 4,5 prosentene.»

Seier: Veolia ut av Jerusalem

Banen går tvers gjennom palestinske bydeler. Foto: Palkom

Veolia er et stort, internasjonalt selskap som blant annet driver avfalls- og busstjenester for flere norske kommuner. Selskapet har hatt avtale med den israelske staten om å bygge en jernbane, Jerusalem Light Rail, men har nå trukket seg fra oppgaven.

Dette er en stor seier for det internasjonale solidaritetsarbeidet for det palestinske folket. Veolia er blitt kritisert for å ville være med på å befeste Israels okkupasjon av palestinsk jord, i strid med folkeretten. FN-resolusjon 465 sier at bygging av nye strukturer på

okkupert område er ulovlig.

Veolia trekker seg på grunn av politisk press. Selskapet har tapt forretningsavtaler i Europa. I Norge har Palestinakomiteen gått i spissen for å få fram opplysninger om hva Veolia har hatt planer om og laget et grundig hefte om selskapet. Rødt har fulgt opp i kommunestyret, ved å foreslå at kommunene ikke skal gjøre avtaler med Veolia. Dette har også bidratt til presset mot Veolia. Som altså har gitt seg denne gangen. Boikott nytter!

Trafikk og bomber

Mads Gilbert i intervju med *Chicago Public Radio* 9. juni 2009:

«Dersom en ser på de faktiske tall, så førte den siste krigen – skjønt en kan neppe kalle det krig; så disproportjonalt som det var, bør vi heller snakke om et angrep – til 13 drepte israelere, herav tre sivile, og nær 1500 drepte palestinere. Vi har da et forholdstall som ikke er veldig overbevisende for den som sier at problemet er folkets trygghet. Det er forresten sånn at det hver måned dør rundt 40 mennesker i trafikkulykker i Israel. Så kanskje de heller burde se på trafikkikkerheten framfor å bombe Gaza.»

Hør heile intervjuet på http://www.chicagopublicradio.org/Program_WV.aspx?episode=34716.

Under slagordet «Dyrt, dårlig og distriktsfiendtlig» demonstrerte Postkom foran Stortinget den 9. juni. Kravet er at EUs postdirektiv skal stanses.

Det norske postmarkedet åpnes for fri konkurranse 1. januar 2011, hvis regjeringen velger å følge EUs tredje postdirektiv og ikke bruker reservasjonsretten i EØS-avtalen.

For befolkning og næringsliv i Norge blir resultatet dyrere og dårligere posttjenester, særlig i distriktene. For de ansatte blir resultatet dårligere lønns- og arbeidsvilkår. For miljøet blir resultatet økt CO₂-utslipp på grunn av dobbeltkapasitet i hele transportnettet.

Ikke kast bort stemmen din – stem Rødt!

Til høsten er det stortingsvalg, og mange radikale mennesker vurderer å stemme Rødt. Men noen er bekymret for om de kaster bort stemmen sin hvis de stemmer på et lite parti som Rødt i stedet for på SV eller Arbeiderpartiet. Det er det ingen grunn til å være.

Mimir Kristjansson

Ser vi nærmere på tallene fra forrige valg, ser vi at Torstein Dahle var mer enn 3000 stemmer nærmere å komme inn enn SV var sitt andremandat i Hordaland. Hadde altså flere av SVs velgere tenkt taktisk i Hordaland, ville Torstein Dahle vært på Stortinget denne perioden på bekostning av Høyres Torbjørn Hansen.

Kort vei for Rødt

I Oslo er bildet ganske likt. Tallene fra kommunevalget i 2007, der Rødt fikk 14 131 stemmer, viser at det er svært lite det står på for at Erling Folkvord får plass på Stortinget fra høsten. SV på sin side mangler nærmere

16 000 stemmer på Heidi Sørensens tredjemandat. I Oslo og Hordaland er det altså ikke utaktisk å stemme Rødt. Tvert i mot kan man kaste bort stemmen sin dersom man ikke gir den til Erling Folkvord og Torstein Dahle.

Hele landet er viktig

I resten av landet har Rødt små sjanser på direkte mandat. Men flere målinger den siste tiden viser Rødt på 2,2–2,4 prosent. Dersom Rødt nærmer seg sperregrensa på fire prosent, vil det utløse et skred av røde stortingsfolk. Det krever at Rødt går fram med 90 000 stemmer på landsbasis. I en situasjon der sjansen for en regjering utgått fra Høyre og FrP er faretruende stor, kan et Rødt over sperregrensen og med 6–7 mandater på Stortinget vise seg å være den eneste garantien mot statsminister Siv Jensen.

Vær trygg

Det finnes mange gode grunner til å stemme Rødt, og den taktiske situasjonen er ikke den viktigste. Men tallene over viser at du kan være helt trygg på at du ikke kaster bort stemmen din når du stemmer Rødt, enten du er mest opptatt av ny kurs for Norge eller å holde Siv Jensen utenfor regjeringskorridorane.

FRA TOPPEN AV ET TRE

GOD NATT?

Vi vil nå hylle en av våre favoritt-nyttelser, en lise for kropp og en vårvind for sjel. En av livets virkelige store gleder. Vi snakker ikke om et velfyllt fat eller funklende glass, en struttende mann eller utsikt fra de høyeste fjell. Vi snakker om søvnen: å sove, å falle i søvn, slippe taket. I hva det enn måtte være, kaste loss og dra av sted. Flyte lang natts ferd og helt av deg selv komme til havn og våkne nøyaktig på samme sted. Klar. Rede til å ta fatt igjen. På hva det enn skulle være. Kant sa: «Som motvekt mot livets mange sorger, har himmelen skjenket mennesket tre gaver: håpet, søvnen og latteren.»

Å ikke få nok søvn, har store konsekvenser. Skal man tro forskningen, og det skal man jo, risikerer du å bli ukonsentrert og sjukelig, suicidal og glemsom, tykk og uempatisk. Dette skulle vel gi en blandet mottagelse både hjemme og på jobb, skulle vi mene. At søvn er viktig har man skjønnet en stund. Det er lenge siden Cervantes skrev: «Og slik ble hans hjerne på grunn av overdreven lesning og mangel på søvn så tørr og innskrunpet at han til slutt gikk helt fra forstanden.»

Da er det vel bare å sove nok da, kan man innvende, men det er mange hindringer. Å være tilkobla verden med mobil og pc døgnet rundt – onlinehelvetet – er en av dem. Rammer ofte de yngre, som trenger enda mer søvn enn voksne og er inne i en svært viktig læreprosess kalt skole.

Mange årsaksforklaringer er lantsert; for mye sukker, for lite mat, pandemisk adhd og notorisk latskap. Vi trenger ikke utelukke noe, men før man konkluderer med noe som helst, må man forvise seg om at vesenet sover nok! Har tenåringsen ligget lenge nok på lading? Nok strøm til at det lyser svakt, men dekningsen er heller dårlig? Nok søvn er en forutsetning for å lære og å huske!

Nå kan man si at søvn er gratis, men å ha vilkår omkring seg som borger for god søvn er ikke likelig fordelt. Søvnvansker kan komme av sviktende helse, stress og bekymringer, dårlige boforhold med mye støy, familie-medlemmer med mange problemer. Så handler også god søvn om levekår og klasse? Vi er ikke vår egen lykkes smed. Ikke der heller.

skogul

Tidsskriftet Rødt!

Hovedtema:
Mat – klima – miljø

Ellers: Økonomi – industri – olje – Midtøsten – og mye mer
180 sider – 75 kroner

Bestill abonnement (285 kr)
eller prøvenummer fra
www.marxisme.no

Klassikere i nyutgaver

Kjersti Ericsson:
*Den flerstemmige
revolusjonen*

Peder Martin
Lysestøl:
*Palestinerne
– historie og frigjøringskamp*

Sommergave til Rødt nytt?

Rødt nytt er avisa til partiet Rødt. Den kommer en gang i måneden, og den drives på dugnad. Redaksjonen jobber gratis.

De lokale partilaga i Oslo kommer etter tur hver fjerde torsdag og pakker aviser som skal sendes rundt i landet til utdeling, og de setter på adresselapper til enkeltabonnentene.

Vi synes dugnad er praktisk, billig og ikke minst hyggelig. Det er nå 3600 abonnenter.

At avisa lages på dugnad, betyr ikke at den er uten utgifter. Trykkeriet skal ha pengene sine. Og ikke minst Posten AS, som er dyr. Derfor samler vi inn penger. Det er gratis å abonnere på Rødt nytt, men du får et tilbud om å gi ei gave to ganger i året.

Har du lyst til å sende avisa en sommergave? Alle bidrag mottas med stor takk! Bruk kontonummer 7874 05 56478.

På forhånd takk fra
Jorun Gulbrandsen og hele redaksjonen

Kom på sommerleir!

7.–12. juli arrangerer Rødt sommerleir på Strandheim på Nærnes. Det er et flott natur-område med hytter, leike-områder og bade plass. Det blir pionerleir for barn i skolealder og barnehage for de små.

Velkommen til politiske verksteder, diskusjoner, lærerike innledninger, sosialt samvær og mye hygge.

For priser og praktiske opplysninger, ring 22 98 90 50 eller skriv til raudt@raudt.no.

RØDT NYTT

Osterhaus' gate 27
0183 Oslo
Nettstad: www.raudt.no
Telefon: 22 98 90 50
E-post: raudt@raudt.no

Konto: 7874 05 56478
ISSN: 1504-7660 (avis)
1504-7679 (pdf)

Utgjevar: Raudt
Trykkeri: Nr1Trykk
Redaktør: Jorun Gulbrandsen
E-post: raudt@raudt.no

Redaksjonen avslutta 16. juni.

Om ikkje anna er oppgitt, tilhører bileta her i avisa Rødt nytt.